

PROGRAM PROFILAKTYCZNY

Przedszkola "Akademia Małych Zuchów"

w

Akademickim Zespole Placówek Oświatowych

w Fijewie

Opracowała:
mgr Marlena Ornowska

Fijewo 2017

PODSTAWA PRAWNA

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – art. 48, 53, 54, 70, 72 (Dz. U. 1997. Nr 78 poz. 483)
- Konwencja o Prawach Dziecka – art.3, art.19 i art.33 (Dz. U. z dnia 23 grudnia 1991 r.)
- Europejska Karta Praw Człowieka
- Europejska Karta Praw i Obowiązków Rodziców
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U. z 2017 r. poz. 1611).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z dnia 14 lutego 2017 r. poz. 356)
- Podstawa programowa wychowania przedszkolnego.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013.532)
- Statut Przedszkola "Akademia Małych Zuchów" w Akademickim Zespole Placówek Oświatowych w Fijewie

WSTĘP

Przedszkole to „placówka przeznaczona dla dzieci w wieku od 3 do 6 lat, wspomagająca indywidualny rozwój, zapewniająca opiekę odpowiednią do potrzeb dziecka oraz przygotowująca do nauki w szkole” (źródło: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej, Dz. U. Nr 61, poz.624).

Zadaniem przedszkola jest zapewnienie dzieciom właściwych warunków rozwoju fizycznego, umysłowego, emocjonalnego i społecznego oraz przygotowanie dziecka do nauki w szkole. Przedszkole poza edukacją i wychowaniem dzieci, prowadzi działania profilaktyczne, zapewniające dzieciom zdrowie i bezpieczeństwo w każdym podejmowanym działaniu. Wiek przedszkolny to okres w życiu dziecka, w którym zachodzą intensywne zmiany w indywidualnym rozwoju dzieci. Profilaktyka w przedszkolu ma zapobiegać wszelkim niepożądanym zjawiskom w rozwoju oraz utrzymywać wartościowe cechy i zapobiegać powstawaniu niepożądanych.

Niniejszy program profilaktyczny przedszkola ma za zadanie uświadomić dzieciom w wieku przedszkolnym istniejące zagrożenia płynące ze świata ludzi i zwierząt oraz wyposażyć je w umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Obowiązkiem każdej osoby dorosłej, zwłaszcza nauczycieli jest stwarzanie każdego dnia warunków sprzyjających kształtowaniu postaw odpowiedzialności za życie własne oraz innych. Tylko kreatywna realizacja działań o charakterze profilaktycznym umożliwi wytworzenie określonych kompetencji u dzieci i ułatwi im funkcjonowanie w przyszłości. Realizacja programu ma za zadanie kształtowanie pozytywnych postaw i bezpiecznych zachowań dzieci w sytuacjach zagrażających ich życiu i zdrowiu, a ponadto ma wyposażyć dzieci w niezbędne sprawności, umiejętności i wiadomości dotyczące dbania o własne zdrowie i bezpieczeństwo.

CELE PROGRAMU

Cele główne programu:

1. Wdrożenie dzieci do stosowania zasad bezpieczeństwa.
2. Kształtowanie u dzieci umiejętności właściwego reagowania w sytuacjach zagrożenia.

Cele szczegółowe programu:

1. Uświadomienie dzieciom istniejących w życiu zagrożeń.

2. Wykształcenie umiejętności skutecznego radzenia sobie z w sytuacji zagrożenia.
3. Rozróżnianie dobra od zła.
4. Zdawanie sobie sprawy z niebezpieczeństwa wynikającego z niewłaściwego postępowania (przypadkowych spotkań z nieznanym).
5. Rozumienie powszechnych zakazów i nakazów w celu uniknięcia wypadku.
6. Utrwalenie ogólnych zasad: np. prawidłowego poruszania się po drodze oraz wewnątrz przedszkolnych np. właściwego korzystania z placu zabaw.
7. Uczucie się odpowiedzialności nie tylko za siebie, ale innych (aspekt moralny).
8. Upowszechnianie wiedzy o zdrowiu (promocja zdrowego stylu życia).
9. Tworzenie warunków służących sprawności i aktywności fizycznej dzieci.
10. Podkreślenie szkodliwego wpływu używek na organizm.
11. Zapobieganie oraz potępienie agresji i przemocy.
12. Nabywanie umiejętności przeciwstawiania się złu (promocja postaw asertywnych).
13. Uświadczenie dziecka o zagrożeniach związanych z dostępem do internetu.
14. Budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji dziecko-rodzic, dziecko – nauczyciel.
15. Kształtowanie postaw proekologicznych.

KORZYŚCI WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI PROGRAM

Dla dziecka:

- wyposażenie dziecka w wiadomości i umiejętności niezbędne do bezpiecznego, samodzielnego funkcjonowania,
- uświadczenie dzieciom sytuacji i zachowań zagrażających ich zdrowiu i życiu,
- nabywanie przez dziecko umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach,
- rozwój indywidualnych zainteresowań, - kształcenie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych,
- budowanie pozytywnej samooceny oraz asertywności, - promocja zdrowego stylu życia.

Dla rodzica:

- ukazanie problemu bezpieczeństwa wielopłaszczyznowo w celu ujednoczenia oddziaływań przedszkole – dom,
- dostarczanie wzorców właściwego zachowania się dzieci w domu i w przedszkolu,
- dostarczanie niezbędnej wiedzy w zakresie profilaktyki, ulotek , materiałów promocyjnych dotyczących tej tematyki,
- dostarczanie wsparcia i pomocy w sytuacjach trudnych,
- udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla dzieci, które tej pomocy wymagają.
- włączanie rodziców do udział w programach profilaktycznych,
- przekazywanie rzetelnej i adekwatnej wiedzy o konsekwencjach zachowań problemowych, których dotyczy program,

Dla nauczycieli:

- praktyczne zastosowanie metod działań profilaktycznych,
- tworzenie okazji do wspólnego podejmowania i realizowania różnych zadań, rozwiązywania problemów wspólnie z rodzicami,
- wspólne ustalenie zasad warunkujących bezpieczeństwo na terenie przedszkola,
- promowanie zdrowej żywności i kultury spożywania posiłków, przełamywanie stereotypów dotyczących odżywiania.

Dla personelu:

- promocja zdrowego stylu życia,

- kształcenie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych,
- jasne zasady warunkujące bezpieczeństwo na terenie przedszkola.

ADRESACI PROGRAMU

- dzieci 3,4,5,6 – letnie uczęszczające do przedszkola,
- nauczyciele i inni pracownicy zatrudnieni w placówce,
- rodzice/opiekunowie prawni dzieci uczęszczających do przedszkola.

BLOKI TEMATYCZNE

1. Bezpieczeństwo
2. Zdrowe odżywianie
3. Higieniczny tryb życia
4. Przyjazne relacje
5. Ekologia
6. Zagrożenia płynące ze środowiska
7. Agresja i przemoc
8. Zagrożenia płynące ze świata wirtualnego

CHARAKTERYSTYKA BLOKÓW TEMATYCZNYCH

Blok tematyczny	Cele operacyjne programu
1. Bezpieczeństwo	<p>Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie bezpieczeństwo; • reaguje na hasła: pali się, ewakuacja; • wykazuje znajomość imienia, nazwiska oraz własnego adresu zamieszkania; • zna imiona i nazwiska rodziców/opiekunów; • zna zasady bezpiecznego poruszania się po drodze; • rozróżnia podstawowe znaki drogowe; • wie, jakie są numery telefonów alarmowych (997, 998, 999, 112); • orientuje się, do kogo może zwrócić się o pomoc (np. do policjanta); • zna inne ważniejsze instytucje i pełnione przez nie role społeczne; • przestrzega zasad ustalonych w grupie przedszkolnej (kontrakt grupowy); • stosuje się do zasad bezpiecznego korzystania z placu zabaw/sprzętu/zabawek, • nie oddala się od grupy przedszkolnej; • nie korzysta z urządzeń elektrycznych, nie bawi się przedmiotami niebezpiecznymi, np. zapalkami, szkłem i innymi; • przestrzega zakazu przyjmowania różnych rzeczy, np. słodczy od osób nieznanomych; • próbuje samodzielnie i bezpiecznie organizować sobie czas

	<p>wolny;</p> <ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w spotkaniach z przedstawicielami służb bezpieczeństwa, wie, że opiekę nad nim sprawuje osoba dorosła
2. Zdrowe odżywianie	<ul style="list-style-type: none"> poznaje schemat piramidy zdrowego żywienia, orientuje się w zasadach zdrowego stylu odżywiania, wie, na czym polega profilaktyka zdrowotna (np. szczepienia ochronne); zna przyczyny i skutki nieprawidłowego odżywiania się, zna umiar w jedzeniu, przewycięża niechęć do spożywania niektórych potraw; myje owoce i warzywa przed spożyciem.
3. Higieniczny tryb życia	<ul style="list-style-type: none"> zna przybory niezbędne do utrzymania higieny; stosuje higienę na co dzień; myje ręce przed / po posiłku, po korzystaniu z toalety, po kontakcie z różnymi przedmiotami, zwierzętami; dba o czystość ciała i ubrania; używa wyłącznie swoich przyborów toaletowych; utrzymuje porządek wokół siebie, rozumie istotę wypoczynku, szkodliwość hałasu, zna technikę korzystania z chusteczek higienicznych; zasłania usta podczas kaszlu / kichania; uniką bezpośredniego kontaktu z osobą chorą; rozumie potrzebę częstego wietrzenia pomieszczeń, ubiera się odpowiednio do warunków pogodowych; rozumie znaczenie aktywności ruchowej, sportu w życiu; posługuje się pojęciem zdrowie; rozumie potrzebę częstego przebywania na świeżym powietrzu; bierze aktywny udział w zajęciach ruchowych, gimnastykuje się; uprawia sporty (gra w piłkę, jeździ na rowerze, biega, itp.); dba o prawidłową postawę ciała; chodzi na spacer; wie, jak zapobiegać przemarznięciu / przegrzaniu
4. Przyjazne relacje	<ul style="list-style-type: none"> ma poczucie przynależności społecznej do rodziny, grupy rówieśniczej, wspólnoty narodowej, ma zaufanie do wychowawcy i rodziców, otwarcie rozmawia o swoich zmartwieniach, kłopotach, obawach, odczuwa empatię w stosunku do innych, próbuję radzić sobie w nowych i trudnych sytuacjach, zgłasza nauczycielowi sytuację, które go niepokoją
5. Ekologia	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie :ekologia, recykling; rozumie konieczność dbania o środowisko; szanuje zielen, nie niszczy roślin; rozumie potrzebę oszczędzania wody i energii; wie, jakie znaczenie ma powietrze w życiu człowieka; zna przyczyny i skutki zanieczyszczenia powietrza; wie, jakie są przyczyny zanieczyszczenia wód; rozumie konieczność segregowania śmieci; jest świadome szkodliwego oddziaływania odpadów na

	<p>środowisko</p> <ul style="list-style-type: none"> nie zaśmieca swojego otoczenia; rozumie potrzebę dokarmiania zwierząt zimą; poznaje przyrodę poprzez obserwację, eksperymenty; bierze czynny udział w akcjach proekologicznych.
6. Zagrożenia płynące ze środowiska	<ul style="list-style-type: none"> zna pozycję obronną, by uniknąć, np. pogryzienia; orientuje się, jak wyglądają tabliczki informujące, np. o terenie strzeżonym przez psa; zna wybrane rośliny zagrażające życiu (np. grzyby, owoce trujące); nie spożywa potraw niewiadomego pochodzenia; rozumie konieczność pozostawania w miejscu bezpiecznym w czasie burzy, huraganu, powodzi, ulewy, upałów itp.
7. Agresja i przemoc	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia: agresja i przemoc; umie nazwać swoje uczucia; odgrywa i demonstruje wybrane emocje, potrafi odreagować złość, odczuwa empatię w stosunku do innych, zgłasza różne formy agresji i przemocy oraz potrafi na nie zareagować; rozumie znaczenie słowa zgoda, kompromis; wykazuje ostrożność i nieufność w kontakcie z osobami obcymi, zły dotyk;
8. Zagrożenia płynące ze świata wirtualnego	<ul style="list-style-type: none"> zna zagrożenia związane z korzystaniem z Internetu (np. wirtualny przyjaciel -oszust, złe samopoczucie, brak kolegów /koleżanek); korzysta z Internetu tylko za zgodą rodziców / osób dorosłych; nie traktuje komputera jako najważniejszego towarzysza zabaw; zdaje sobie sprawę, że świat wirtualny to świat iluzji (potrafi odróżnić rzeczywistość od świata wirtualnego); nie promuje przemocy obecnej w grach komputerowych, bajkach, dostrzega pozytywny wpływ świata wirtualnego (np. rozwój myślenia, kojarzenia, wyobraźni, pogłębienie wiedzy, itp.)

METODY I FORMY REALIZACJI PROGRAMU

Metody:

- podające (pogadanka, opowiadanie, historyjka obrazkowa, anegdota i inne),
- problemowe (konwersacje, metody aktywizujące typu inscenizacja, drama, scenki sytuacyjne, gry dydaktyczne, dyskusja, burza mózgów i inne),
- praktyczne (projekt, warsztat, ćwiczenia i działania oparte na konkretnym przykładzie, pokaz, symulacja, spotkania, wycieczki i inne),
- eksponujące (np. film, ekspozycja i inne),
- programowane (z użyciem np. komputera i projektora).

Formy:

- indywidualne,
- zespołowe,
- grupowe.

EWALUACJA

Program ma charakter otwarty, jego treści mogą być rozszerzone w zależności od zainteresowań dzieci, inwencji nauczycieli i rodziców oraz warunków i środków dydaktycznych, jakimi dysponuje przedszkole. Treści z zakresu programu profilaktyki nie będą stanowić odrębnego bloku tematycznego do realizacji. Okazją do ich wprowadzenia będą zajęcia i zabawy poświęcone różnorodnej tematyce i kształtujące wszechstronne umiejętności dziecka. Przedszkole realizuje tematykę profilaktyki włączając się w różne projekty zewnętrzne.

Członkowie Rady Pedagogicznej i Rady Rodziców podejmować będą dyskusje, wymieniać poglądy i opinie w ramach spotkań Rady Pedagogicznej, Rady Rodziców oraz wspólnych. Rodzicom, nauczycielom i personelowi rozdana zostanie anonimowa ankieta na temat efektów wdrażania Programu.